

5

Ingurumen
jasangarri-
tasunarekiko
konpromisoa

Ingurumen kudeaketa arduratsua

102-1; 102-2; 102-5; 102-7

EROSKIn, jabetu gara ezin dugula gizarte osasuntsu bat sustatu ez badugu gure natura ingurunea ere zaintzen. Gizartearekiko hartu dugun konpromisoaren barruan sartzen dira, ezinbestean, ingurumena errespetatzea eta natura leheneratzea.

Arlo horretan aplikatu beharreko legeak jarduketa eremu guztietan betetzen direla bermatzeko lan egiten dugu, baina, horretaz gain, etengabeko ahalegina egiten dugu

Ingurumen politika

Konpromiso hori zeharka sartzen da erakunde osoan, ingurumenarekiko errespetua eta gizarte ongizatea gure helburu estrategikoekin lerrotatzen dituen Ingurumen Politika baten bidez. Politika horrekin gure jarduerak klima aldaketaren gainean duen inpaktua minimizatu nahi dugu,

1. Jarrera proaktibo bat mantentzea, indarreko ingurumen araudia betetzen dela bermatzeaz gainera, gero eta konpromiso zorrotzagoak hartzera eramango gaituena.
2. Kutsadura prebenitzea gure ingurumen kudeaketaren sistematizazioaren bidez; hartara, gure jarduerari lotutako ingurumen inpaktua kontrolatu, neurtu, saihestu edo murriztu ahal izango dugu.
3. Ingurumena kudeatzeko sistema erakundearen alderdi garrantzitsuenen etengabeko hobekuntzan oinarritzea. Horretarako, helburu zenbagarriak finkatu, eta horiek lortzeko beharrezkoak diren baliabideak esleitzen ditugu.
4. Eskaintzen ditugun zerbitzu eta produktuen ikerketan eta garapenean ingurumen aldagaia sartzea, praktikan jartzen ditugun ekintzen errentagarritasuna bilatuz eta negozioazio aukera berriak identifikatuz.

gure jarduerak ingurumenean dituen inpaktu negatibo nagusiak identifikatu, karakterizatu eta minimizatzeko eta inpaktu positiboak optimizatzeko.

Ingurumenean eragiten ditugun inpaktuak murrizten jarraitzen dugu eta, horretarako, energia eraginkortasuneko neurriak ezarri, berriztagarriak ez diren materialen kontsumoa murriztu eta berotegi efektuko gasen isuriak gutxitzen ari gara.

natura baliabideak babestu eta modu jasangarrian erabili nahi ditugu, eta hondakinak kudeatu nahi ditugu, ekonomia zirkularreko eta biodibertsitatea kontserbatzeko ereduen bidez.

Gure politikaren oinarrizko printzipioak honako hauek dira:

5. Guztion arteko lankidetzeta eta partaidetzeta jarrerak sustatzea, garapen jasangarria lortzeko. Horretarako ezinbestekoa da pertsonen prestakuntza eta informazioa, erakundearen maila guztietan.
6. Komunikazio bideak ezartzea agintariekin, tokiko komunitatearekin, erakunde sektorialekin, hornitzaileekin eta kontsumitzaileekin, gure jardueraren inpaktuen difusio iraunkorra eta gardena bermatzeko, baita horiek gutxitzeko erabiltzen ditugun baliabide eta teknologiena ere.

Helburu jasangarriak

102-11, 102-15; 201-2

2021.urtean ahalegin handiagoa egin dugu klima aldaketaren aurkako borrokaren esparruan, asmo handiko konpromiso berri bat hartuta. **EROSKIn konpromisoa hartu dugu 2050. urtean berotegi efektuko gasen zero isuri garbi dituen enpresa izateko.**

Izan ere, Europar Batasunak Bruselan aurkeztutako Elikagai negozio eta marketin praktika arduratsuei buruzko Jokabide Kodeari atxiki gatzazkionez, atxikipen horren barruan sartzen da konpromiso hori, eta 2018an geure buruari ezarri genizkion Osasunaren eta Jasangarritasunaren aldeko 10 Konpromisoak berrikusi eta indartzea dakar; hala nola:

Gure CO₂ isuriak %25 murriztea 2025erako, gure jarduerak klima aldaketan duen inpaktua minimizatzeko. Horretarako, gure ekipo eta prozesuen eraginkortasuna hobetu, eta energia berriztagarrien erabilera areagotuko ditugu.

Merkaturatzen ditugun plastiko konbentzionaleko ontzien tonak %20 murriztea 2025ean, aterial horren bidez itsasoa eta lurra kutsatzeko egin dezakegun jarduera oro murriztu ahal izateko.

Gure prozesuak zero hondakinerantz bideratzea saltzen ez ditugun elikagaiak ematearen eta berrerabiltzearen bidez ingurumen- eta gizarte-eragin positiboa sortzeko.

Gure prozesuak ekonomia zirkularreko eredu baterantz bideratzea gure marka propioko ontzien ekodiseinuaren bidez, 2025ean %100 birziklagarriak izan daitezen, eta sortzen ditugun hondakinak birziklatuz eta baloratuz.

Ingurumena eta animaliak gehiago errespetatuz ekoizitako produktuak sustatzea, EROSKI Natur produktuen %100ean ingurumen-ziurtagiriak eskatuz eta produktu ekologikoen aukera zabalduz, animalien ongizate-zigiluekin, etab. Horrez gain, gure hornitzaileekin lankidetzan dihardugu hainbat proiektuen bidez, beren prozesuetan ingurumena hobetzeko irizpideak sar ditzaten bultzatzeko.

2021ean gure ibilbide orri berrian aurrera egin dugu; ibilbide orri horrek 2050. urtean karbonoari dagokionez neutral izatea eta jasangarritasunarekiko beste konpromiso batzuk indartzea ahalbidetuko digu, EBren Elikagai negozio eta marketin praktika arduratsuei buruzko Jokabide Kodearen esparruan.

Ingurumen arriskuen kudeaketa

102-11

Gure ustez, ingurumen arriskuak (klimaren arriskuak sartuta) eta horien finantza inpaktua identifikatzea eta behar bezala kudeatzea ezinbestekoa da gure konpainiaren bilakaera eta jardun egokia bermatzeko. Baliabide naturalen eta ingurumenaren aurkako delituei dagokienez, EROSKlren hainbat departamentutan egin litezkeen arrisku jarduera jakin batzuk aurreikusi dira, bai eta horiek saihesteko prebentzio neurriak eta ezarritako kontrol espezifikoak ere.

Ingurumen erantzukizuneko poliza bat dugu, estaldura guztietarako 10 milioi euroko muga metatua duena urtean, eta ezbehar bakoitzeko 5 milioi euroko muga estaldura guztietarako.

Klima aldaketarekin lotutako arrisku eta aukerak

EROSKI Taldeak konpromiso sendoa du jasangarritasunarekin, ingurumenarekiko errespetuarekin eta berotegi efektuko gasen isuriak murriztearekin. 2021. urtean, bere buruari karbono neutraltasunaren helburua ezarri zion lehen elikagaien banaketa katea izan ginen Espainian.

Ia sektore ekonomiko guztietan izango dute eragina klima aldaketaren inpaktuek. Hala ere, garrantzitsua da onartzea klima aldaketaren errealitateak aukera ematen diela erakundeei negozio eredu berrietan eta karbono gutxiko produktuetan berrikuntzak egiteko eta ekoizpen prozesuak deskarbonizatzeke.

EROSKIIn oso kontziente gara egoera horretaz, eta lanean ari gara nazioarteko eta sektoreko gomendio nagusiekin bat egiteko, bai eta Espainiako Klima Aldaketari eta Trantsizio Energetikoari buruzko Legearen eskakizunak betetzen aurrera egiteko ere; izan ere, lege horren arabera, enpresek klima aldaketaren ondoriozko arriskuak eta aukerak (finantza inpaktua dutenak) aztertzen eta zabalitzen hasteko betebeharra dute. Ildo beretik, ekitaldi honetan Finantza Egonkortasuneko Kontseiluaren Task Force on Climate-Related Financial Disclosures (TFCD) ekimeneko arriskuak eta aukerak ezagutarazteko esparruaren arabera hasi gara lanean.

Klima-aldaketaren ondoriozko EROSKlren arriskuak eta aukerak identifikatzeko prozesuaren abiapuntua klima agertokien azterketa izan da, baita sor daitezkeen joerena ere, merkatuaren portaerari eta gure jarduera nahiz negozio unitateetan eragina izan dezaketen arauen eta energiaren esparruei dagokienez. Agertoki klimatikoak aztertzeko, proiektzio klimatikoei buruz eskuragarri dauden argitalpen zientifikoen azterketa bibliografikoa egiten ari da, Nazio Batuen Klima Aldaketari buruzko Adituen Gobernuarteko Taldearen (Intergovernmental Panel on Climate Change) RCP4.5 (agertoki moderatua) eta RCP8.5 (agertoki intentsiboa) isuri agertokiak hartuta erreferentziaztat.

Azterketan, kontuan hartzen dira bai unean uneko klima arrisku larriak (bero boladak, euri jasak eta uholdeak eta abar), bai arrisku klimatiko kronikoak (lehorte iraunkorrak, aldaketak tenperaturaren eta plubiometriaren patroietan eta abar). Era berean, deskarbonizatutako ekonomia baterako trantsizioaren arriskuak ere ebaluatzen dira, hau da, politiketan/legeetan, teknologietan, merkatuetan edo izen onean izan daitezkeen aldaketekin lotutakoak. Horretarako, besteak beste, EROSKIk bere barne azterketetan identifikatutako joerak, Energiaren Nazioarteko Agentziaren (IEA) prospektiba dokumentuak eta agertoki hauek aztertu ditugu:

- **STEPS (Stated Policies Scenario):** politikak gaur egun nola konfiguratzen diren adierazten du, indarrean dauden politika espezifikoak sektorez sektore ebaluatuta, baita mundu osoko gobernuek iragarri dituztenak ere.
- **SDS (Sustainable Development Scenario):** honako helburu hauek betetzeko bidea zehazten duen agertoki integratua: 2030erako energia zerbitzu eskuragarri, fidagarri, jasagarri eta modernoetarako sarbide unibertsala bermatzea (7. GJH); airearen kutsadura nabarmen murriztea (3.9 GJH); eta klima aldaketari aurre egiteko neurri eraginkorrak hartzea (13. GJH).
- **NZE2050 (Net Zero Emissions by 2050 Scenario):** agertoki honek bide estu baina egingarria ezartzen du energiaren sektore globalak 2050erako zero CO2 isuri garbi lortzeko. Helburuak lortzeko, ez da oinarritzen energiaren sektoretik kanpoko isurien murrizketan.

EROSKIIn eragina izan dezaketen klima arriskuei –unean unekoak edo kronikoak– dagokienez, bereizi behar dira, alde batetik, gure eragiketa, azpiegitura eta langileengan zuzenean eragin dezaketenak, eta, bestetik, gure hornidura katean eta, bereziki, gure produktu freskoen hornitzaileengan eragina izan dezaketenak. Hala ere, garrantzitsua da azpimarratzea konpainiak hornitzaile nazionalekin lan egiten duela gehienbat (% 97 produktu freskoen hornitzaileez ari bagara), eta, beraz, klima aldaketak Espainiatik kanpo izan ditzakeen ondorioen eragin handirik ez dugu izango eta, horregatik, inpaktu horiek dira, batez ere, Estatu mailan hartzen ditugu kontuan.

Oro har, klimaren inpaktuetan gorabehera handiak izan daitezke eskualde batetik bestera –eta, beraz, agian azterketa zehatzagoa egin beharko da EROSKIk bere eragiketak edo hornitzaileak blitzen dituen tokietan–, eta, era berean, mundua isuri ugariako agertoki baterantz edo agertoki deskarbonizatuago baterantz mugitzen den kontuan hartuta ere inpaktuak oso bestelakoak izan daitezkeen arren, Espainian, honako arrisku klimatiko garrantzitsu hauek identifikatzen ditugu gure jarduerarako, Trantsizio Ekologiko eta Erronka Demografikorako Ministerioaren Guía de escenarios regionalizados de cambio climático sobre España a partir de los resultados del IPCC-AR5 gidan oinarrituta:

EROSKIrentzat identifikatutako arrisku klimatikoen agertokiak

Mota	Gertaerak	Isuri handiko agertokia	Isuri txikiko agertokia
Unean unekoak	Euri jasak / uholdeak	Euri jasan eta uholdeen gertaerak areagotzea.	
	Muturreko haizea	Ez da aldaketa handirik hautematen, gertaera horien maiztasunean hazkunde txiki bat izan ezik (errepikatzearen balioa 50 urtera jaitea) penintsulako ipar-mendebaldean, udan, epe ertainean (2041-2070) eta luzean (2071-2100).	
	Bero boladak	Bero boladek iraupen eta maiztasun handiagoa. Aldaketa txikienak Galizian, Kantauriko kostaldeko erkidegoetan eta Errioxan izango lirateke, eta handienak Espainiako ekialdeko erkidegoetan, hala nola Murtziako Eskualdean, Balear Uharteetan eta, bereziki, Kanarietan.	
Kronikoak	Aldaketak lehorte eta prezipitazio patroian	Prezipitazioak gutxitu egiten dira Espainia ia osoan, eta jaitiera horiek handiagoak dira penintsulako hego-mendebaleko koadrantean eta artxipelagoetan.	
		Lehorraldia luzatzea (1-11 egun).	Lehorteek maiztasun eta intentsitate handiagoa.
		Lehorteek maiztasun eta intentsitate handiagoa.	
	Tenperatura aldaketak	Hazkundera nabarmena eta mailakatua da XXI. mende osoan, are handiagoa udan eta isuri handieneko klima aldaketaren agertokirako. Udako eta udazkeneko tenperatura maximo eta minimoak neguko eta udaberrikoak baino gehiago handitzen dira, eta penintsulako barneal-dean eta ekialdean berotzea handiagoa da iparraldean baino.	
		XXI. mendearen amaierarako, Espainia penintsularrean, egun beroen proportzioa ia % 50 igotzea espero da.	XXI. mendearen amaierarako, Espainia penintsularrean, egun beroen proportzioa % 24 inguru handitzea espero da.
		Mendearen erdialdean, tenperatura maximoa 2-3 °C igoko da, Andaluziako hego-ekialdean +3,5°C baino gehiago.	Mendearen erdialdean, tenperatura maximoak 1-2 °C igoko dira, igoera txikiagoa izanik kostaldean, eta handiagoa Andaluzia barnealdean, Gaztela-Mantxan, Aragoiko hegoaldean eta Madrilgo Erkidegoan.
		2100. urterako, igoera 4,2-6,4°C izan daiteke.	2100. urterako igoera 2-3,4°C izan daiteke.

Euri jasan eta uholdeen gertaerak eta muturreko beste fenomeno meteorologiko batzuk areagotzearen ondorioz, aseguru primak eta dendetan eta beste instalazio batzuetan izandako kalteen konponketa kostuak handitu daitezke.

Arrisku kronikoen artean, EROSKIIn eragin zuzen handiena izan dezakeena tenperaturaren batez besteko igoera da (baita bero-boladetan ere); izan ere, litekeena da dendetan klimatizazio kostuak ez ezik, hotz kateari eusteko kostuak ere handitzea. Zentzu horretan, hainbat azterlanen arabera, hozte sistemarekin lotutako energia kontsumoa % 14 handituko da 2010-2049 aldiko hamarkada bakoitzean, hozteko gradu-egun bakoitzeko. Epe ertain edo luzera, horren ondorioz, baliteke inbertsioak egin behar izatea instalazioak eta dendak egokitzeko, klimatizazioari dagokionez eraginkorragoak izan daitezen, baina horrek aurreztea ekarri beharko luke, energia kontsumoak txikiagoa izan beharko lukeelako.

Era berean, klimaren gertaera horiek gure hornitzaileengan eta produktuen banaketan eragin dezakete, bai ekoizpenari bai garraioari eragiten dietelako, eta horrek kostu handiagoak ekar ditzake produktuak erosteko garaian, baita beste hornitzaile batzuk bilatu behar izatea ere. Arrisku klimatiko horiek bereziki nekazaritzaren sektorean izango dute inpaktua, ziurrenik. Nekazaritza jardueraren gainera inpaktu nagusien artean, honako hauek aipa daitezke:

- Hainbat laboreren ekoizpena gutxitzea, tenperaturaren igoera dela eta, estres hidriko handiagoa sortuko baita.

- Aldaketak nekazaritzako, abeltzaintzako eta basogintzako produktuen errendimenduan eta kalitatean, urtaroeetan izandako aldaketengatik eta klimaren aldakortasunagatik.

- Labore jakin batzuetarako erabil daitezkeen lurzoru egokia mugatzea, lurzoruaren degradazioagatik eta basamortutzeagatik.

- Izurrite eta gaixotasun gehiago izatea bai laboreetan, bai animalengan.

- Abeltzaintzako produktuen produktibitate txikiagoa, gehiegizko beroak animalien ongizatean duen eraginagatik edo larreen produktibitatea gutxitzeagatik.

- Kalteak arrantzako, itsaski bilketako eta akuikulturako baliabideetan.

**Hozteko gradu-eguna neurketa unitate bat da; erailkinak hozteko behar den energia eskaria kuantifikatzeko diseinatu da eta, oro har, honela definitzen da: eguneko batez besteko tenperaturaren 18° C-lik gora dagoen gradu kopurua*

Azkenik, Osasunaren Mundu Erakundea aspalditik ari da ohararazten klima aldaketak gaixotasun epidemiko berriak agertzea edo horien transmisioa areagotu dezakeela, gaixotasunak transmititzen dituzten sektoreen banaketan aldaketak gertatzeagatik, eta, COVID-19ak izan duen eragina ikusita, argi dago etorkizunean giza osasunak izan ditzakeen mehatxuen balizko eragina ere kontuan hartu behar dela,

nahiz eta oraindik zehatz-mehatz ez jakin zeintzuk diren.

Trantsizio arriskuei dagokienez (politiketan/legeetan, teknologietan, merkatuetan edo izen onean izan daitezkeenak), hauek identifikatu dira alde z aurretik, baina 2022an sakonago aztertuko dira.

| Klima-aldaketaren arrisku trantsizionalak eta EROSKIrentzat izan dezakeen eragina

	Trantsizio arriskuak	Inpaktu potentziala
Politika/ Legeak	Gero eta erregulazio handiagoa dago eta sortzen ari da klimarekin lotuta.	Gero eta kontzientziazio maila eta kezka global handiagoa dago klima aldaketaren inpaktuari dagokionez, eta nazioarteko konpromisoek gero eta arau corpus handiagoa dakarte, jarduera sektore guztiei eragingo diena. Horrela, bada, Europar Batasunak 2050ean isuri en neutraltasuna lortzeko eta 2030ean isuriak % 55 murrizteko konpromisoa hartu du. Horretarako, Europako Batzordeak «Fit For 55» atera du; trantsizio berdearen arloko legegintzako pakete handia da, ekonomiaren eta gizartearen esparru guztietan eragina izango duena, eta 2050ean karbono neutraltasuna lortzeko EBk hamarkada honetan jarraitu beharko lukeen bidea egituratzeko balio du. Estatuan, Klima aldaketari eta Trantsizio Energetikoari buruzko 7/2021 Legean argi geratu da klima aldaketaren aurkako borrorak eta trantsizio energetikoak eraldaketa teknologikoak eta aldaketak ekarriko dituela industrian. Autonomia erkidegoetan ere gauza bera gertatzen da, gobernu asko klima aldaketari buruzko lege propioak onartzen ari baitira, lurraldearen arabera eskakizunak aldatuz. Horren guztiaren ondorioz, ziur inbertsioak egin beharko ditugula EROSKIren eta gure hornidura katearen deskarbonizaziorako, eta teknologietan eta prozesuetan aldaketak egiteko. Adibidez, supermerkatuetako hozkailuetako hozte ekipoetan eta aire girotuko sistemetan gas fluordunak ezabatzeko Europako zuzentarauak bete beharko dira, eta 2030etik aurrera debekatuta egongo dira horrelako gasak. Gainera, arau horietako askok, ziurrenik, klima aldaketa arintzearekin eta klima aldaketara egokitzarekin zerikusia duten alorretan monitorizatzeko eta reporting-eko beharrak areagotzea ekarriko dute.
	Karbonoaren prezioak finkatzeko mekanismoak	Gaur egun, isurketa eskubideen merkataritzaren Europako araubidean EROSKI sartuta ez badago ere, gure jarduerekin zerikusia duten produktu edo zerbitzuei aplikatu beharreko karbono zergak sortuko balira, gure zuzeneko eta zeharkako kostuetan eragina izan lezakete. Adibidez, isuriak murrizteko CORSIA programen eraginpeko hegazkin txartelen prezioaren igoerak zeharka eragin dezake turismo paketeen kostuetan edo gure bidaiak agentziaren marjinetan. Era berean, EBk 2025etik aurrera ezarri nahi duen "karbonoaren muga zergak" izan dezakeen eragina aztertu behar da, Europakoak baino klima-arau lasaia goak dituzten herrialdeetatik inportatutako produktuei eragingo diena. Era berean, konpainia gisa 2050ean karbonoaren neutraltasunera iristeko helburua finkatu dugunez, gure isuri en zati bat neutralizatze go karbono proiektuetan inbertitu beharko dugu, ziur aski, trantsizioko aldi en konpentsazio proiektuak erosi behar izatea baztertu gabe. Gaur egun, proiektu horien karbono tonako prezio en inflazio handia dago, eta litekeena da datozen urteetan gora egiten jarraitzea; beraz, konpainiaren karbono estrategia globalaren barru en kontu en hartu beharko da aldagai hori.

	Trantsizio arriskuak	Inpaktu potentziala
Politika/ Legeak	Hornigaien eta lehengaien kostuen igoera	Aztertutako etorkizuneko politiken agertokien (SDS) eredu etan, erregaien, elektrizitatearen eta uraren prezioa igoetza aurreikusten da. Izan ere, igoera horiek klima aldaketarekin lotutako arrazoiengatik gerta daitezke, baita tentsio geopolitikoengatik ere. Lehenengo kasuan, igoera horiek karbono zergen ondorio izan daitezke, edo karbonoa isurtzen duten energia iturrien kontsumoa baztertze a bultzatzeko edo balibideen erabilera eraginkorra sustatzeko beste politika fiskal batzuen ondorio.Era berean, ekoizpeneko eta hornidurako azpiegitura egokitzear en ondoriozko kostuak kontsumitzaileari jasanarazteak eragina izango du kostuetan. Erregaiaren prezioen igoerak eragina izan dezake salgai en garraioaren kostuetan, eta elektrizitatearen kostuaren igoerak eragina izan dezake dendetako eta beste instalazio batzuetako eragiketen kostu zuzenetan. Bestalde, uraren prezioaren igoerak eragina izan dezake elikagai jakin batzuen eta beste produktu batzuen kostuetan. Antzeko eraginak gerta daitezke lehengai jakin batzuen edo nekazaritzako produktuen prezioen gorakadaren ondorioz.
	Teknologia	Legeak betetzeaz gain, karbono gutxiko ekonomia baterako trantsizioak negozioa birbideratzeko edo jarduerak dibertsifikatzeko beharra ekar dezake, esate baterako, erosketa esperientzia berriak –aurrez aurrekoa, birtuala edo hibridoa– garatuta. Aldaketa horiek, jakina, dendetan eta banaketa plataformetan inbertsioak eta aldaketak egitea eskatuko dute, baina, horrez gain, edozein berrikuntza ezartzearekin lotutako arriskua ere badute, berrikuntza horrek arrakasta izango ote duen ziurra ez denean. Halaber, deskarbonizaziorako joera globalaren eta hartutako konpromiso en ondorioz, baliteke gure instalazioetan egokitzapenak egin behar izatea. Esate baterako, mugikortasun modu berrie bilgailu elektrikoak kargatzeko puntuak gehitzea edo hidrogenoz hornitze go "hidrogendegiak" sortzea eska dezakete, edo, bestalde, klimatizazio sistemak elektrifikatzea (galdaren orde z bero ponpak jarrita) edo energia bilfegiratzeko sistemak ipintzea. Era berean, epe luzera bestelako berrikuntza edo behar teknologikoak sor daitezke, oraindik zehaztu gabe daudenak, eta epe ertainerako jada aurreikusten direnen antzeko eragina izan dezakete (adibidez, atmosferatik karbonoa zuzenean hartzeko teknologia).
	Merkatua	Aldaketak kontsumitzailearen portaeran Gero eta azterlan gehiagotan agertzen da kontsumitzaileen joera nabarmena dela jasangarritasuneko balioak eta ezaugarriak dituzten konpainia eta markak gero eta gustukoago izatea. Zentzu horretan, espainiaren %72 prest egongo lirateke ingurumenarekiko errespetu handiagoa duen establezimendu batera aldatzeko, eta horrek argi uzten du arlo horretan behar beste aurrera ez egiteak eragin handia izan dezakeela. Kontsumitzaileek informazio gehiago eta gardentasun handiagoa ere eskatzen dizkiete markei, eta, horren ondorioz, neurketako eta reportingeko beharrak areagotu egiten dira, baita etiketatze eta komunikazio politikak aldatu ere, hala nola Nutri-score etiketak eta horren antzekoak, baina produktuak ingurumenean eragiten du en inpaktuaren mailari buruzko informazioa ere ematen dutenak. Bestalde, klima aldaketak aldaketa esanguratsuak ekar ditzake kontsumo eredu etan, eta enpresek eredu aldaketa horiei garaiz erantzuteko prestatuta egon behar dute. Horren adibide dira orde go proteinak kontsumitzeko interesaren gorakada edo, bidaien sektorearen kasuan, "hegan egiteko lotsa" eta horren antzeko joera berriak. Alderdi horiek guztiek inbertsioak egiteko beharra ekarriko dute, merkatu kuota ez gaitzearren.
Izen ona	Klima aldaketaren aurrean ezer ez egiteak izen onean eragina izatea	Kontsumitzaileek eta, oro har, beste interes talde batzuek gero eta gehiago hartzen dituzte kontu en eta gero eta gehiago zigortzen dituzte <i>greenwashing</i> edo <i>carbon washing</i> ekintzak, bai eta jasangarritasunarekin lotutako polemikak izaten dituzten konpainiak ere. Horrek eragina izan dezake bai EROSKI en, bai banatzen ditugun produktuak fabrikatzen dituzten merketan, eta, horren ondorioz, gure dendetako eskaria murriztu daiteke. Horregatik, gure hornidura katean aplikatzen dugun jasangarritasunaren kudeaketa gure zuzeneko jardueretan aplikatzen duguna bezain garrantzitsua da. Horrez gain, inpaktua gerta daiteke, era berean, interes taldeek eta, bereziki, kontsumitzaileek hautematen badute ez gabela behar bezalako edo behar besteko erantzuna ematen ari larrialdi klimatikoaren aurrean, dela geure eragiketa propio en bitartez, dela eskaintzen ditugun produktu eta zerbitzuen bitartez. Horrek gure mark en izen onean izan dezakeen eraginaz gain, profesional onenak gure dendetara, banaketa zentroetara eta bulego nagusietara erakartzeko dugun gaitasunean ere eragin dezake.

Hala eta guztiz ere, EROSKIren negozio ereduak eta aspalditik garatzen ari garen ekimen askok arrisku horien aurrean dugun erresilientzia hobetu dezakete, baina horrek ez du esan nahi arriskuak arintzeko lanean jarraitu behar ez dugunik. Horrela, bada, konpainiaren hornitzaileen % 60 tokikoak direnez eta hornitzaile gehien-gehienak naziokoak direnez, gure eragiketak ez daude klima aldaketaren eraginari hain lotuta, agian ahulagoak diren beste herrialde batzuekin alderatuta. Gainera, banaketa zirkuitu laburrekin lan egiten dugu, eta gure zentro logistiko handienak penintsularen iparraldean daude, arrisku klimatiko jakin batzuek intentsitate txikiagoa izan dezaketen tokian, eta aurrerapauso garrantzitsuak egin ditugu gure jarduera logistikokoan deskarbonizazioan; gure Lean & Green izarra da horren erakusgarri. Horretaz guztiaz gain, ipatu behar da aspaldidanik inbertsio garrantzitsuak egiten ari garela gure dendetan energia eraginkortasunaren arloan eta gure karbono aztarna korporatiboan murrizteko, eta ekimen ugari egiten ari garela gure ekoeraginkortasuna hobetzeko eta gure jasangarritasun politikak indartzeko. Era berean, konpromiso sendoa dugu gure bezeroekiko eta kontsumitzaileekiko

gardentasunarekin, konpromiso horren adierazgarri izanik nutrizio etiketetan eta ingurumen etiketetan egin ditugun aurrerapausoak, hala nola marka propioko elikagaien ingurumen adierazpenak argitaratzea 2020an; aitzindariak izan gara hori egiten. Bestalde, klima aldaketak aukerak ere ekar ditzake, dagoeneko errealitate den aldetik eta errealitate horri buruzko zantalza nagusiak jada ez dira gertatuko den ala ez (gertatzen ari da), baizik eta zenbaterainoko intentsitatearekin gertatuko den eta nola eraldatuko dituen gure gizarte eta gure ekonomia eta kontsumoko ereduak. Hori horrela izanik, EROSKI, gaur egungo egoera aukeratzat ere hartzen dugu, gure eragiketen eraginkortasun energetikoko eta eraginkortasun logistikoko ekintzetan ere gehiago sakontzeko, gure energia iturriak dibertsifikatzeko eta, batez ere, eskaintzen ditugun zerbitzu eta produktueta berrikuntza eta dibertsifikazio handiagoa lortzeko. Horrek guztiak, zailtzarrik gabe, klima aldaketarekin lotutako arriskuak aurrean dugun erresilientzia maila hobetzen lagunduko ditu.

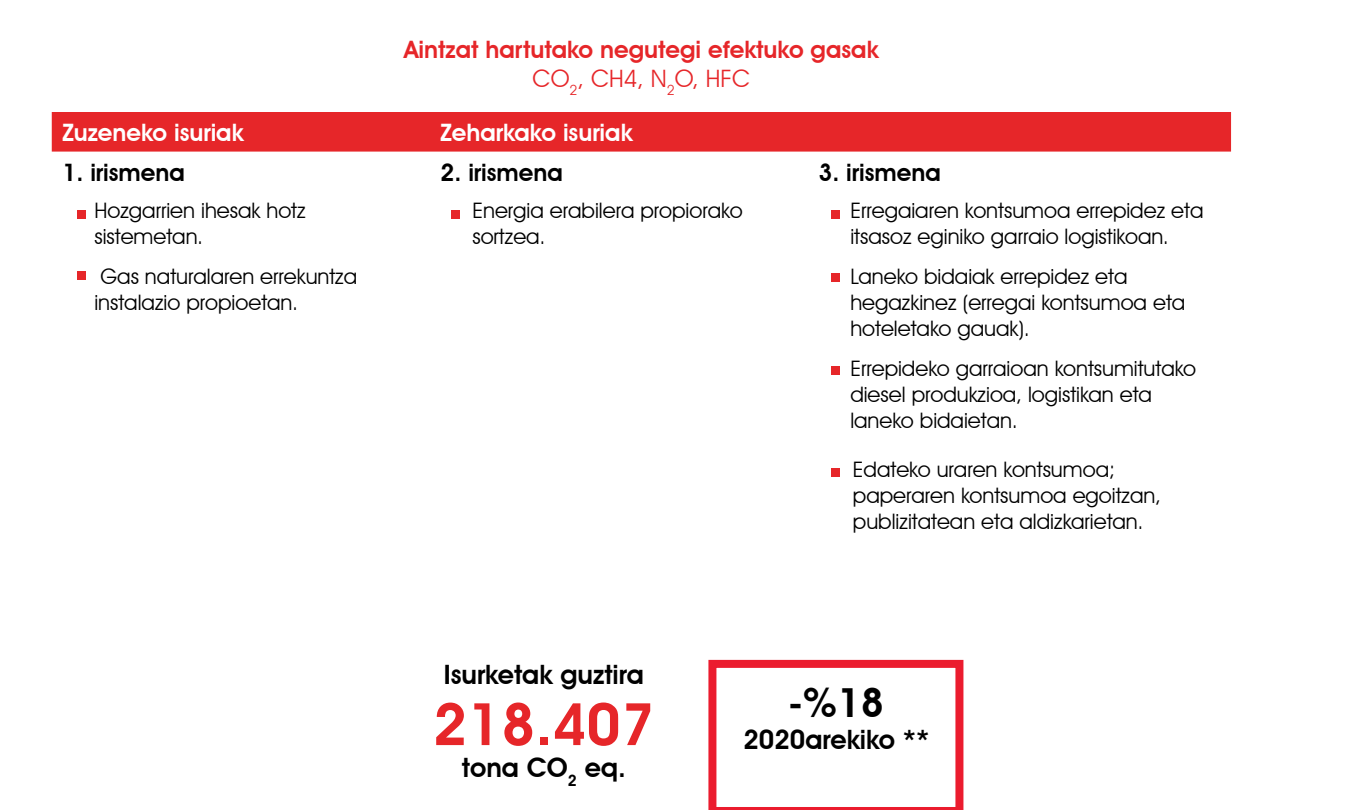
Berotegi-efektuko gasen (BEG) emisioak - EROSKIren karbono azterna

102-11 305-1 305-2 305-3 305-4 305-5

EROSKIk lanean jarraitzen du bere konpromisoak eta klimarekin lotutako jarduerak gardenak izan daitezen, klima

aldaketaren ondorioei buruz eskuragarri dagoen informazioa hobetzeko eta beharrezko ekintzak egin ahal izateko.

Memoria honetan sartutako NEG isuri motak eta jatorrizko iturriak

³ irismeneko zeharkako isuriak EROSKiren jardueraren ondorio bat dira, baina EROSKI ez da haien jabea eta ez du haien gaineko kontrolrik. Orotara, 15 kategoria daude (erositako artikulua eta zerbitzuak, sortutako handiak, saldutako produktuak erabilerak, etab.), baina memoria honetan soilik horien zati txiki bat sartu da, datuen eskuragarritasuna dela eta. 2020an, itxas garraio logistikoa gehitu zailo 1. irismenari, eta laneo bidaletan hoteletan igarotako gauak, berriz, 3. irismenari. Datozen ekitaldietan EROSKiren karbono orratzaren 3. irismenean sartutako jardueren kopurua areagotzen jarraitzea aurreikusten dugu.

BEGen emisioak iturriaren arabera

BEG isuriak (tCO ₂ eq)	2021	%
Zuzeneko isuriak (1. irismena)	66.717	%31
Gas naturala	1.053	%2
Hozgarriak	65.664	%98
Elektrizitate kontsumoak eragindako zeharkako isuriak (2. irismena) Mix Merkaturatzaileak	63.730	%29
Hipermerkatuak	8.189	%13
Supermerkatuak	45.730	%72
Plataformak	6.600	%10
Beste negozio batzuk	3.211	%5
Zeharkako beste isuri batzuk 3. irismena	87.960	%40
Errepideko garraioa	61.989	%71
Itsas garraioa	1.902	%2
Lan bidaiak (erregaien isuriak)	3.505	%4
Hoteleko gauraldiak lan bidaiagatik	230	%0
Diesel garraioa (putzutik tankera)	11.372	%13
Diesel lan bidaiak (putzutik tankera)	590	%1
Lan bidaiak tren	7	%0
Ura	321	%0
EROSKlren egoitzan kontsumitutako papera, liburuxkak, aldizkariak eta tiketak	8.044	%9

BEG isurien intensitatea

BEG isurien intentsitatea	
g CO ₂ eq/€ salmenta garbiak	48,1
kg CO ₂ eq/m ² merkataritza azalera	183,7
1. irismena	
g CO ₂ eq/€ salmenta garbiak	14,7
kg CO ₂ eq/m ² merkataritza azalera	56,1
2. irismena (mix merkaturatzaileak)	
g CO ₂ eq/€ salmenta garbiak	14
kg CO ₂ eq/m ² merkataritza azalera	53,6
3. irismena	
g CO ₂ eq/€ salmenta garbiak	19,4
kg CO ₂ eq/m ² merkataritza azalera	74,0
1+2 irismenak	
g CO ₂ eq/€ salmenta garbiak	28,7
kg CO ₂ eq/m ² merkataritza azalera	109,7

2. Irismeneko isurketak kalkulatzeko, kontratatutako merkaturatzaileen isurketa faktorea erabili da. Mix nazionalarekin kalkulaturako isurketak Eranskineko 30 Taulan jaso dira, eta aurreko urteetako datuekin alderatu da.

Ingurumen jasangarritasuna indartzeko ekintzak

102-11 305-1 305-2 305-3 305-4 305-5

Ingurumen jasangarritasuna lankidetzaren ikuspegitik begiratuta indartzen dugu, gure ekoizpen ibilbide osoa kontuan hartuta eta gure erakundetik kanpoko eragileak ere inplikatzeko xede. Osasunaren eta Jasangarritasunaren aldeko gure 10 Konpromisoekin bat etorritik, gure erakundearen bizi ziklo osoan hainbat jardun ildo lantzen ditugu, besteak beste, gure produktuak eta ontziak nola diseinatu eta ekoizten ditugun, gure jarduera logistikoak, gure dendak, hondakinen kudeaketa zirkularra eta kontsumitzaileen sentsibilizazioa kontuan hartuta.

Produktu jasangarriagoak

EROSKIn ezinbestekoa iruditzen zaigu garapen jasangarriarekin dugun konpromisoa partekatzen duten enpresa hornitzaileekin lankidetzan aritzea, gure eskaintzan ingurumen faktorea txertatzeko. Prozesu guztiek, ekoizpenaren jatorritik hasi eta dendako eragiketetaraino, eraldaketa eta manipulazio guztiak barne hartuta, ingurumen inpaktua murrizten dutela zaintzen dugu. Horren barruan sartzen dira honako hauek: uza osteko tratamendu fitosanitarioak desagerraraztea, gure arrandegiak jasangarritasun zigiluarekin ziurtatzea, antibiotikoen erabilera kontrolatzea, animalien ongizatea bermatzeko jardunbideak txertatzea edo gama ekologikoak sustatzea.

Gure bezeroek ingurumen portaera hobea duten produktuez goza dezaten, funtsezko hiru lan ildotan jarduten dugu: produktuen jatorri jasangarria bermatzea, tokiko produktuak eta hurbileko kontsumoa sustatzea, eta gure marketako ontzien eta produktuen ekodiseinua.

Jatorri jasangarri ziurtatua

Badiara hamarkada batzuk kontsumitzaileei aukera osangarriagoak eta jasangarriagoak eskaintzeko lanean ari gara. Hala, hainbat ziurtagiri, etiketa eta marka ditugu, gure produktuen jatorri jasangarria ziurtatzen dutenak eta gure merkataritza eskaintzaren eraketan lurreko eta itsasoko biodibertsitatea babesteko helburua txertatzea ahalbidetzen digutenak.

- **1.600** produktu ekologiko

- **Arrantzako 461 salmahai eta 8 plataforma logistiko** MSCk eta GGNk ziurtatuta

- **Gure kontserbako atuna guztiak** Seafood Sustainability Foundation (ISSF) printzipioak betetzen ditu.

- **430 EROSKI NATUR produktu** hainbat ziurtagiri dituztenak, hala nola GlobalG.A.P., Ekoizpen Integratua, eta animalia ongizatea.

- **17 belle Natural produktu,** ECOCERTen COSMOS Natural ziurtagiria dutenak.

- **FSC®, PEFC, Oekotex** edo SFI zigilua duten 402 produktu.

Animalien ongizatearekiko konpromisoa

Elikadura jasangarria ahalbidetzeko konpromisoarekin bat etorritik, merkaturatzen ditugun produktueto animalien ongizate estandarretan aurrerapenak eta hobekuntzak egin ditugu. Esate baterako:

- Gure marka propioko produktu askotan Animalien Ongizateko Welfair zigilua eskuratu dugu:
 - Marka propioko gure haragi zuri guztietan (indioi-lar freskoa, untzia eta oilaskoa).
 - EROSKI Natur txerri haragia.
 - EROSKI Natur Aragoiko bildotsa.
 - EROSKIn tokiko esnea Euskadin, Nafarroan, Galizian eta Balearretan.
 - Lurreko oiloen EROSKI arrautzak eta EROSKI Natur markako tokiko baserriko arrautzak.

Welfair zigiluak animalien ongizatea sustatzen du, Welfare Quality eta AWIN® estandar europar zorrotzetan oinarrituta; izan ere, elikadura, ostatua, osasuna eta jokabide naturala ebaluatzen dituzte. Ziurtagiria lortzeko, animalien ongizateari dagozkion Europako protokoloetan adituak diren aztertzaileek urtero aztertzen eta ikuskatzen dituzte baserriak eta hiltegiak. Prestakuntza eta jarraipen hori IRTA (Nekazaritzako Elikagaien Ikerketa eta Teknologiako Institutua) eta Neiker zentro teknologikoak egiten dute.

- Akuikulturako GlobalG.A.P. ziurtagiria ere badugu EROSKI Natur haztegiko arrainetan, eta baldintza zehatz eta zorrotzak bete behar ditu arrainen ongizateari dagokionez, bai hazkuntza garaian, bai garraioan eta sakrifikatze garaian.
- EROSKIn, kanpoko erreferentziako zigiluak txertatzeaz gain, konpromisoa hartu dugu 2024. urtean arrautzen % 100 kaiolatik kanpo hazitako oiloenak izan daitezen. 2021eko ekitaldiaren amaieran, lurrean hazitako oiloen arrautzen, landako arrautzen edo arrautza ekologikoen bolumena % 57 izan da, baina CAPRABOn, esaterako, % 100era iritsi gara dagoeneko.
- Aurtan, honako konpromisoa hau hartu dugu: ez ditugu kaioretan dauden oiloen arrautzak erabiliko gure marka propioko produktuak egiteko osagai gisa 2025etik aurrera.
- EROSKI Natur gure oilaskoak European Chicken Commitment baldintzak betetzen ditu hazkunde moteleko espezieen erabilerari, ostatuaren ezaugarri eta sakrifizioari dagokienez. Gainera, EROSKI Natur baserriko oilaskoa ere badugu gure eskaintzan, eta are zorrotzagoa da animalien ongizateari dagozkion baldintzei dagokienez.

Produktu Ekologikoak

Nekazaritza eta abeltzaintza ekologikoko elikagaiak eskaintzen saiatzen gara, ingurumen jardunbide onenak aplikatzen dituen, eta biodibertsitatea eta natura baliabideak zaintzeaz gain, animalien ongizatea errespetatzea ere sustatzen duena. 2021ean produktu ekologiko berriak sartu genituen EROSKI Eco, EROSKI Bio eta EROSKI Natur Bio marka propioen barruan; beraz, gure eskaintza zabalduta ahal izan dugu. Guztira, 95 erreferentzia baino gehiago merkaturatzen ditugu geure marka propioetan, gehi gure dendetan saltzen ditugun beste marketako 1.600 erreferentzia baino gehiago, askotariko produktu ekologikoen aukera zabala osatuz.

Arrantza jasangarria EROSKIn

Ozeano eta itsasoetako bioaniztasunaren kontserbazioaren alde lanean jarraitzeko, itsas baliabideen aprobetxamendu arrazional baten bidez, 2017ko apirilean, EROSKIn Arrantza Jasangarriaren aldeko Politika onartu genuen.

Beste urte batez ongi gainditu dugu arrantzaleku jasangarrietatik datorren arrainerako Marine Stewardship Council-en (MSC) zaintza katearen ziurtagiriaren auditoria, eta, horrela, arrandegiko salmahai ziurtatuak dituen Espainiako txikizkako banatzaile handi bakarra izaten jarraitzen dugu. Era berean, hazkuntzako arrainerako akuikulturako GlobalG.A.P ziurtagiria mantendu dugu. 2021ean arrandegiko 461 salmahai eta 8 plataforma ziurtatu ditugu.

Ekitaldi honetan, jasangarritasun ziurtagiria duten 5.543 tona arrain erosi ditugu. Guztizko horretatik, 2.283 tona inguru Marine Stewardship Council (MSC) erakundeak ziurtatutako arrainak ziren, eta ziurtagiri horrek arrainak kala jasangarrietatik datozela bermatzen du; beste 1.762 tona arrain akuikulturakoak ziren, eta GGN (GLOBALG.A.P. Number) zigilua zuten; eta 1.498 tona Arrantza Arduratsuko Atuna (APR) izan ziren. Erosketetan % 11ko igoera izan dugu 2020. urtearekin alderatuta.

I Printzipioak eta konpromisoak EROSKIn Arrantza Jasangarriaren aldeko Politikan

Arrantza aparailu eta arrain jasangarriak gure merkataritza eskaintzan

- 1 Arrantza baliabideen jasangarritasuna aintzat hartzea, merkataritza eskaintza prestatzean.
- 2 Soilik baimendutako arrantzaleku eta pertzetako produktuak merkaturatzea.
- 3 Tamaina txikia dutenak errespetatzea eta gutxieneko tamainaren langa gorago ezartzearen alde egitea.
- 4 Hornitzaileen artean arrantza aparailu jasangarrien erabilera sustatzea.
- 5 Erauzketa arrantzarako MSC (Marine Stewardship Council) zigilua duten produktu jasangarriak sustatzea.

Hornidura katearen jasangarritasuna

- 6 Dendetatik hurbilen dauden kofradiak eta tokiko hornitzaileak bultzatzea.
- 7 Arrantza banatzeko jarduerak ingurumenean duen eragina txikitzea.
- 8 Langileen oinarritzko eskubideak errespetatzen dituzten hornitzaileak aukeratzea, LANEren arrantza lanari buruzko 188. hitzarmena betez.

Horretaz gain, arrantza tresna jasangarriekin harrapatutako beste 3.213 tona atun kontserba aipatu behar ditugu, eta horiei MSC eta APR zigiludun atun kontserben tonak gehituta, EROSKIn kontserbetarako harrapatutako atun bolumenaren % 82 arrantza tresna arduratsuagoekin (kanaberaz egindako arrantza, APR, FAD helbururik gabe, MSC eta FIP) harrapatutakoa da. Gaur egun, arrain jasangarriaren 150 erreferentzia baino gehiago merkaturatzen ditugu: freskoak, izoztuak, kontserbak eta maskotentzako janaria.

EROSKIn, gure arrantza jasangarriaren politika sinatu duten hornitzaileekin soilik egiten dugu lan, eta ez dugu onartzen Europar Batasunak txartel horiz ohartarazi dituen herrialdeetatik datorren atunik; txartel horia ORPek onartutako neurriak ez betetzeagatik eta legez kanpoko arrantza desagerrarazteko neurriak ez ezartzeagatik ematen du EBk.

Gure Arrantza Jasangarriaren Politikak hamabi printzipio ditu, eta horren barruan sartzen dira bai egun martxan ditugun jardunbide egokiak, bai etorkizunerako ezarri ditugun erronkak.

Gardentasuna eta gobernantza

- 9 Etiketa eta komunikazio gardena kontsumitzaileekin.
- 10 Arrantza sektoreari eta gainerako interes taldeei entzutea, eta haiekin elkarlanean jardutea.
- 11 Kontsumitzaileei arrantza jasangarriari buruzko informazioa eta prestakuntza ematea.
- 12 Gobernantza sistema bat izatea kontrol neurri eficienteekin eta ikuskaritzekin; horrela, sendotu egingo da EROSKIn Arrantza Jasangarriaren Politika.

Tokiko produktua eta hurbileko erosketak

Gure merkataritza politikak tokiko produktuak bultzatzen ditu ahalik eta gehien, ingurunean aberastasuna sortuz eta nekazaritzako elikagaien, ekonomiaren eta gizartearen garapenean lagunduz. Gainera, tokiko hornitzaileei laguntzeko programa bat garatu dugu, haien

Ontzien eta bilgarrien ekodiseinua

301-1, 301-2, 301-3

EROSKIn kontziente gara gizartean handitzen doan kezka planeta plastikoei kutsatzeagatik; are gehiago, urteak daramagu kutsadura murrizteko ekintzak bideratzen. Era berean, gure ontzien zirkulartasuna hobetu nahi dugu, eta erabili ondoren bigarren bizitza bat izango dutela bermatu.

Kutxako poltsak

EROSKIn badakigu poltsek ingurumen arazoa sortzen dutela, eta horiek berrerabiltzea sustatu behar dela; horregatik, urte batzuk daramatzagu lanean poltsen erabilera arduratsua sustatzeko. 2009. urtean, birziklatutako plastikoz egindako rafiazko poltsa berrerabilgarria atera genuen, eta 2010ean behin erabiltzeko poltsa kobratzen hasi ginen.

Apustu horrek berehalako eragina izan zuen: 2009. eta 2010. urteen artean soilik, poltsen kontsumoa 293 milioi baino gehiagotan murriztu zen, 2009an kontsumitutakoen %62an. Hiru urte geroago, 2013an, poltsa solidarioa merkaturatu genuen: oihalezko poltsa berrerabilgarria, ingurumenerako laguntza eta elkartasuna batzen dituen, salmentaren etekin guztiak kausa solidarioetara bideratzen baitira.

Berrerabiltzeko aukera horiek gaur egun ere baditugu oraindik, eta 2019an ohiko plastikozko erosketak poltsa ordezkatzeko aukera jasangarrien sorta zabala gehitu genien. Horrela, bada, plastikozko birziklatua %55 baino gehiago duen poltsa bat, %100 birziklagarria den eta FSC® zigilua duen paperezko poltsa berri bat, eta beste poltsa konpostagarri bat, landare jatorriko material berriztagarriekin egindakoa eta zabor organikoa botatzeko poltsa gisa berrerabil daitekeena.

Horren ondorioz, poltsetarako erabiltzen dugun materialaren %65 jatorri berriztagarria edo birziklatua duena da.

jasangarritasuna etengabe hobetzeko ingurumenaren eta gizartearen arloetan. Tokiko kontsumoa sustatzeko abian jarritako ekintzak 6. kapituluaren garatzen dira: "Tokiko ingurunearekiko konpromisoa".

lido horretan, gure marka propioko ontziak, kutxako poltsak eta dendan erabiltako bilgarriak optimizatzeko lan egiten dugu, betiere lehenik prebentzioaren ikuspegitik eta, gero, erabiltako materialak hobetzearen ikuspegitik begiratuta.

I Kutxa-lerroetan merkaturatutako poltsak

92.303.628

Kutxako poltsak
-%19, 2018. urtearekin alderatuta*

1.749.490

%70etik gora plastiko birziklatua duten errantiozko poltsak, berrerabilgarriak

115.210

Poltsa solidario berrerabilgarriak

79.751.005

%55etik gora plastiko birziklatua duen poltsa

1.548.907

Paperezko poltsak

8.936.225

Poltsa konputagarriak

37.128

Behin baino gehiagotan erabili daitezkeen sareak

165.664

Bestelako poltsak

I Merkaturatutako kutxako poltsak, materialaren arabera

2.710
Tona dendako bilgarriak
-%21 *2018arekiko

	tonak	2018-2021 aldakuntza (%)
Plastikoa, guztira	2.667	-%22
Bioplastikoa	112	*
Plastiko birziklatua	1.606	+%11
Plastiko konbentzionala	949	-%52
Papera/kartoia	43	*

*Kutxako poltsak 2019. urtean hasi ginen aldatzen, paperezko poltsak, konpostagarriak eta materialaren % 55 baino gehiago birziklatua duten poltsak sartzen hasi ginenean.

Dendan ontziratzeko bilgarriak

2018. urtean helburu bat ezarri genion geure buruari; hain zuzen ere, dendan ontziratutako gure produktu freskoen ohi-ko plastikoaren tonak %21 murriztea 2021erako, eta urtebete lehenago, hau da, 2020an, %30 murriztera iritsi ginen. Hori egin ahal izan genuen polietilenozko poltsen ordez poltsa konpostagarriak jarri genituelako, paperezko zorroak erabiltzen hasi ginelako plastikoaren ordez, eta ogia, opilak eta beste produktu batzuk dendan ontziratzeko erretiluetan plas-
tiko birziklatua % 80raino gehituta.

Horrekin batera, gure bezeroen artean berrerabilera sustatze-ko ekintzak ere egiten ditugu. Horrela, bada, bezeroei aukera ematen diegu beren ontzi berrerabilgarriak erabiltzeko, hala nola fianbrerak edo tuperrak, harategiko eta arrandegiko se-
kzioetan, edo gure sare poltsa berrerabilgarria erabil dezake-
te solteko fruta eta barazkiak erostean, erabilera bakarreko
plastikozko poltsaren ordez.

I Dendan ontziratzeko bilgarriak

276.322.233
dendan ontziratzeko bilgarriak
-% 59, 2018arekiko

19.059.435 Erretiluak	36.145.468 Salmahaiko papera
175.884.492 Poltsak	22.721.800 Salmahaiko zorroak
942.929 Botilak	21.568.109 Beste batzuk

I Dendan ontziratzeko bilgarriak

3.863
Tona dendako bilgarriak
+%42 2018arekiko*

	Tona materialak	%-a 2020. urtearekin alderatuta
Plastikoa, guztira	2.766	+%56
Bioplastikoa	1.786	*
Birziklatutako plastikoa	303	+%11
Plastiko konbentzionala	676	-%52
Papera/kartoia, guztira	1.037	+%10
Birziklatutako papera/kartoia	5	*
Paper/kartoi birjina	1.032	+%10
Bestelako material batzuk	61	+%3

*2018a hartu dugu oinarritzko urtetzat, urte hartan hartu baikenuen konpromisoa dendan ontziratzeko plastiko konbentzionala % 21 murrizteko 2021erako. Salmahaietan bioplastikoak eta paperezko zorroak erabiltzen hasi ginen 2019. eta 2020. urteetan. Kontsumigarri berriek pisu handiagoa dute aurretik erabiltzen ziren plastiko konbentzionalekoek zutena baino. Hori dela eta, kontsumigarri kopurua txikituagatik, material tonak handitu egin dira, nahiz eta iturri arduratsuagokoak izan.

I Poltsetan, dendako bilgarrietan eta marka propioko ontzietan erabilitako materialak

35.818
tona poltsa, ontziak eta bilgarriak
-%3 2020arekikoalderatuta

	Tonak	%-a 2020. urtearekin alderatuta
Plastikoa, guztira	13.052	+%7
Bioplastikoa	1.921	+%393
Birziklatutako plastikoa	3.047	+%12
Plastiko konbentzionala	8.085	-%11
Papera/kartoia, guztira	10.727	-%6
Birziklatutako papera/kartoia	5.035	-%8
Papera/kartoia	5.692	-%3
Metalak	2.606	-%7
Beira	9.187	-%11
Bestelako material batzuk	9.248	-%98

Marka propioko ontziak

Marka propioa sortu zenetik, gure produktuen ontziak hobetzeko lan egin dugu, eta 2013an Basque Ecodesign Centerrera atxiki ginen. Bertan, enpresa pribatuek eta lhobe Ingurumena Kudeatzeko Euskal Sozietate Publikoak lankidetzan jarduten dugu ekodiseinuko proiektu berritzaileak kontzeptualizatzeko eta gauzatzeko, baita Euskal Herriko Unibertsitatearekin (UPV-EHU) eta nazioartean liderrak diren ezagutza zentroekin batera ere.

I Marka propioetako ontziakontzien unitateak

573.111.349

Marka propio ontziak
-% 9, 2020arekiko

2018an, 2025erako gure ontzien %100 ekodiseinatzeko helburua ezarri genion geure buruari, % 100 birziklagarriak izan daitezen, gehiegizko ontziratzea desagerrarazteko eta birziklatutako eta jatorri berriztagarriko materialen erabilera sustatzeko.

Ezarri nahi izaten dugun lehen neurria beti da ontzia kentzea eta, horregatik, solteko produktu freskoen salmenta bultzatzen dugu. Horrela, gure fruta eta barazkien % 60, gutxi gorabehera, ontzirik gabe saltzen da, eta beste sekzio batzuetan solteko produktuen ehunekoa are handiagoa da; arrandegian, adibidez, % 85etik gorakoa da.

Aldi berean, 2021ean gure elikagaietako eta freskoetako marka propioko ontziak aztertzen jarraitu dugu, eta 380 hornitzaile baino gehiagoren 3.500 produktutik gora aztertu ditugu,

I Marka propioetako ontzietan erabilitako materialak

29.514

marka propioko ontzien tona
-%9, 2020arekiko

	Tonak	(%) 2018-2021eko aldaketa
Plastikoa, guztira	2.766	+%56
Bioplastikoa	7.619	-%7
Birziklatutako plastikoa	22	%12
Plastiko konbentzionala	1.137	-%9
Papera/kartoia, guztira	6.460	-%7
Birziklatutako papera/kartoia	9.648	-%7
Papera/kartoia	5.030	-%8
Metalak	4.618	-%6
Beira	2.606	-%7
Bestelako material batzuk	9.187	-%11

hau da, arlo horietako gure eskaintzaren % 98. Azterketaren helburuak dira ontzien aztarna plastikoa eta birziklagarritasun maila kalkulatzeko, ontziak hobetzeko ekintzak identifikatzeko eta lortutako aurrerapenen urteko jarraipena egin ahal izatea.

Ekitaldi honetan, gure marka propioko 73 ontzi ekodiseinatu ditugu; beraz, ingurumen hobekuntzak dituzten 119 ontzi ditugu, guztira, elikagaietan eta freskoetan. Horretarako, hainbat neurri aplikatu ditugu, hala nola materialak arintzea, material birziklatua edo jatorri berriztagarrikoa erabiltzea, eta birziklagarritasuna hobetzea, material bakarreko edo kolore argiko ontziei lehentasuna emanez, besteak beste. Horren guztiaren adibide dira ontzi hauek:

- Natur Bio behi hanburgesen ontziak hanburgesen ontzi estandarrek baino % 80 plastiko gutxiago du.
- EROSKI Basic txorizo gozoaren erretiluan, % 70 plastiko birziklatua da.
- EROSKI esne kondentsatuaren ontzia birziklagarriagoa da, produktua husteko ahalmena hobetu dugulako eta geruza bakarreko PET botila gardena delako

2021eko ekodiseinuko ekintzei esker, urtean 85 tona plastiko konbentzional kontsumitzea saihesten da. Gure plastiko konbentzionalaren aztarnaren guztizkoa 493 tona txikiagoa izan da 2021ean, 2020an baino.

Gainera, 2021az geroztik, ingurumen hobekuntzaren ikuspegi-tik begiratuta berriz diseinatzeko prozesua burutu duten ontziek piktograma berri bat dute, kontsumitzaileek jakin dezaten ontziak zer ezaugarri dituen eta material birziklatuaren zenbateko ehunekoa duen.

Logistika jasangarria

Gure jarduera logistikoen berotegi efektuko gasen isuriak 2015. urtearekin alderatuta gutxienez % 20 murrizteko helburua gainditu ondoren, gure garraioan eta plataformetan ingurumen hobekuntzako neurriak lantzen jarraitu dugu, %

10eko murrizketa gehigarria lortzeko; 2022. urtean zehar egiaztatzea aurreikusten dugu. Horretarako, hainbat ekimen garatu ditugu; 2. kapituluko "Logistika eraginkorra" atalean zehatz-mehatz azaltzen dira.

Denda ekoeraginkorrak

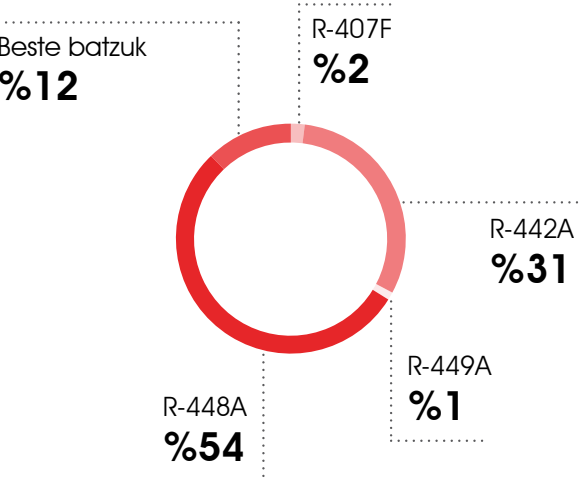
302-1,302-2, 302-3 302-4

EROSKlren merkataritza sarea "zurekin" eredura egokitzeko berritu eta zabaltzeak eraikinetan eta kudeaketan ere hobekuntzak egitea ekarri du, betiere ingurumen irizpideen arabera, eta hobekuntza horiei esker energia kontsumoa % 35 inguru murriztu dugu, aurreko eredu-ko establezimendu batekin alderatuta. Hori lortzeko neurri hauek ezarri ditugu: LED argiak jartzea, hotz altzariak ixtea, klimatizazioa hobetzea edo gutxiago kutsatzen duten hozgarri eraginkorragoak erabiltzea.

2021ean, gure denden jasangarritasuna hobetzeko beste urrats bat egin dugu aurrera, EROSKlren energia eredua duen gure lehen establezimendua inauguratu baitugu Gasteizen, Lakua-Arriagako zentroa.

I Ihesak konpentsatzeko kontsumitutako hozgarriak

45,1 tona

Energia eredu berria EROSKI dendetarako

EROSKI dendetarako energia eredu berria hiru zutabe nagusitan oinarritzen da. Energiaren %100 berriztagarria izatea, kontsumoak % 50 murriztea, eta, jasangarritasuna kontsumoak murriztea baino gehiago denez, hondakinen %80 balorizatzea eta mugikortasun jasangarria sustatzea.

Lakua-Arriaga supermerkatua EROSKl-k 2012an abiaraziko bidearen amaiera da; izan ere, 2012. urtean CO2 Zero Isuriko denda zabaltu genuen Oñatin eta, orain arte, 2020. urtean Zizurren irekitako denda energetikoki jasangarriarekin bukatzen zen bide hori. Denda berri honek eraikuntza jasangarriaren URREZKO LEED ziurtagiria jasoko du; ziurtagiri horrek Lakuako supermerkatuan ingurumen hobekuntzako neurri garrantzitsuak ezarri direla adierazten du, kanpoko ziurtapen baten bitartez.

Azken supermerkatu horrek orain arte ezarritako jardunbideen bilakaera adierazten du, baita ingurumen jasangarritasuneko eredu berri bateranzko abiapuntua ere. Eredu berri hori EROSKI Taldeak zabaltzen dituen denda berrietara hedatuko da, establezimendu bakoitzaren baldintza fisikoek ahalbidetzen duten neurrian.

Gainera, bat egiten du EROSKlren jasangarritasunari buruzko ibilbide orriarekin; ibilbide orri hori Osasunaren eta Jasangarritasunaren aldeko 10 Konpromisoek eta 2050ean berotegi efektuko gasen zero emisio garbiak lortzeko konpromisoak markatzen dute.

EROSKl-k aurrera darrai klima aldaketaren aurkako borrokan eta, hartara, supermerkatu horrek indartu egiten du EROSKI Taldeak ingurumenarekin eta gizarte ongizatearekin hartua duen konpromisoa.

I Eraikin eraginkorragoa eta jasangarriagoa:

Eraikin eraginkorragoa eta jasangarriagoa

■ Hozgarri naturalak erabiltzea

CO₂ sistema baten bitartez, errendimendu handiagoa lortzen da hoztean, eta energia kostuak ere ehuneko handi batean murrizten dira.

Hozgarri horrek ingurumena gehiago errespetatzen du, eta, horri esker, eraginkortasun energetiko handiagoa lortzen da, ingurumenean inpaktu txikiagoa eraginez, PCA (Klima Berotzeko Potentziala) maila txikiagoko gasa baita. Hozgarri naturala da, ez sukoia, ezta toxikoa ere eta, beraz, sistema seguruagoa da.

■ Hozteko altzariek I+Gko azken aurrerapenak dituzte

Aurrerapen horiek altzarien diseinuan eta fabrikazioan txertatzeaz gain, eraginkortasun handiko lurrungailuez ere hornitu dira. Horretaz gain, altzari guztiek ateak dituzte itxeko, salmenta aretoa hotzik atera ez dadin eta, hartara, energia esfortzua murrizten da, eta dendako konfort sentzazioa areagotu. Ate horiek, gainera, berritzaileak dira; izan ere, eroankortasun termiko txikia izateaz gain, ez dute markorik eta, horri esker, produktuen ikuspegi panoramikoak eskaintzen dute.

■ LED argiztapen sistema adimenduna eta autoerregulatua

Sistema hori unean-unean egokitzen da beharraren arabera, eta eguzki argia ahalik eta gehien aprobetxatzen da.

Teknologia hori erabiltzearen ondorioz, argiztapen sisteman kontsumoa %50 inguru murrizten da, batez beste, beste teknologia batzuekin alderatuta, eta, era berean, bizitza erabilgarri luzeagoa dutenez, ingurumen aztarna txikiagoa dute

■ Energia eraginkortasuna klimatizazioan

Klimatizazioari dagokionez, energia eraginkortasuna lortzeko, isolamendu termiko hobea ezarri da eta kanpoko hotza eta beroa aprobetxatzen hasi da. Lakua-Arriagako supermerkatuan, hotz zentralaren hondar beroa erabiltzen da zentroa berotzeko, eta, beraz, energia oso gutxi behar da berotze prozesuan. Horrek guztiak, gainera, barruko airearen kalitate bikaina dakar.

Energiaren eta ingurumenaren kudeaketa sistematizatua:

■ Energia kontsumoko sistemen domotika

Berrikuntza nabarmenetako bat energia kontsumoko sistemen kudeaketa domotikoa da. Zentroak hotza monitorizatzeko eta kontrolatzeko zerbitzua du eguneko 24 orduetan, urteko 365 egunetan. Dendako sistema kritikoenetik datorren alarmaren bat pizten bada, prozedura zuzentzaile bat abiarazten da denbora oso laburrean, hotzik ez galtzeko edo elikagairik ez hondatzeko.

Era berean, dendan elektrizitatea kontsumitzen duten gainerako iturriak ere (argiak, labeak, klimatizazioa...) sistema automatiko baten bidez kontrolatzen dira, ezordutan piztu ez daitezen, eta erabilera orduak eta kontsumoa kontrolatzeko.

Jasangarritasuna energia aurreztean baino gehiago da:

■ Mugikortasun jasangarria

Gure mugikortasuna aldatu nahi dugu, seguruagoa eta jasangarriagoa izan dadin. Horretarako, aparkalekuan ibilgailu elektrikoak kargatzeko 12 puntu daude, horietako hiru mugikortasun urriko pertsonentzat, eta bizikletentzako aparkaleku berezi bat ere badago.

Denda, gainera, garraio publikoarekin ondo komunikatuta dagoen ingurunean dago, eta seguru da bizikletan joateko ere.

■ Jasangarritasuna, oinarri-oinarritik

Eraikina eraikitzeke, jasangarritasun parametroak hartu dira kontuan eta, horiei esker, bero uharte efektua murriztu da eguzki islapen handiko estalkiak erabiliz. Inpaktu ekologiko txikiagoko materialak proposatu dira, eta berotegi efektuko gasen liberazioan % 10etik gorako hobekuntza lortu da.

Gainera, eraikuntzako hondakinak kudeatu dira, eta sortutako hondakinen % 80 baino gehiago aprobetxatu ahal izan dira.

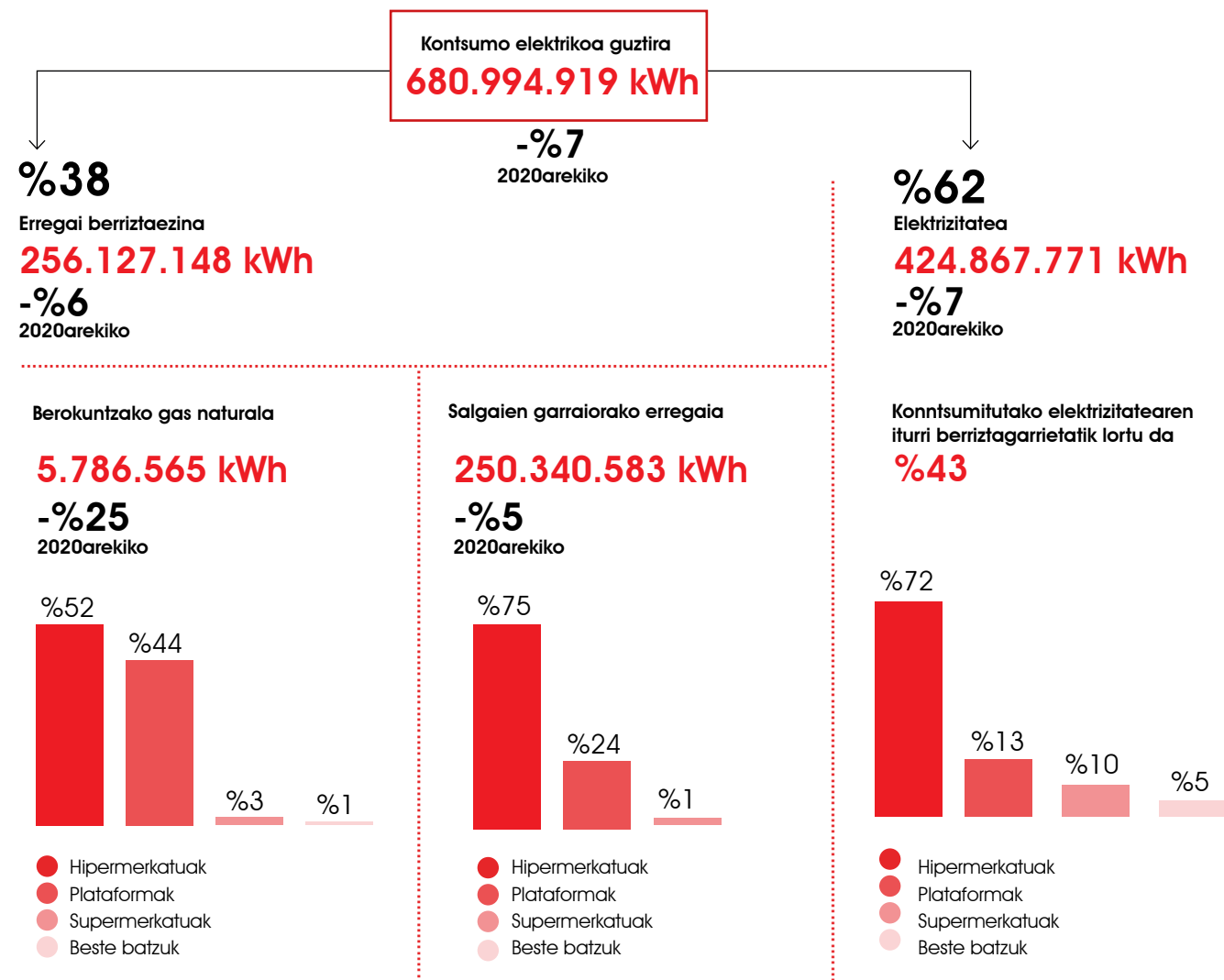
Trantsizio Energetiko Berriztagarria

Denda mugari bat da energia berriztagarrietarantzko trantsizio bidean. Alde batetik, zentroak kontsumo propiorako energia sortzen du eguzki plaka fotovoltaikoen bitartez, eta, bestetik, kontsumitzen den energia guztia %100 da berriztagarria.

Energia kontsumoa erakundearen barruan

Energia intentsitatearen ratio EROSKI

572,6 Kwh/m³ merkataritza azaleraren 0,115 salmenta garbien 0,115 salmenta garbien

Energia kontsumoa erakundetik kanpo

Hegazkinez egindako lan bidaietan kontsumitutako kerosenoa, errepidez zein treneg egindakoetan kontsumitutako diesela, eta treneg egindako lan bidaietako elektrizitatea.

12.997.732 kWh

Uraren kudeaketa

303-2, 303-3, 303-5

Kudeaketa telematikoko ur kontagailuak ipini ditugu, urrundik kontrolatzen direnak, gure sarean egon daitezkeen ihesak denbora errealean detektatu eta minimizatu ahal izateko eta, hartara, ura gutxiago kontsumitzeko. Gainera, gure zentroetan ur grisak berrerabiltzeko aukera ematen duten instalazioak jartzeko lanean ari gara.

Jario eta isurien prebentzioa eta kontrola

303-4

Sortzen dugun hondakin ura gure jardura garatzen den udalerietako hondakin uraren araztegieta tratatzen da. Kalkuluaren arabera, 2021ean sortutako hondakin uraren bolumena 1.107.655 m³ izan zen. Kontrolik gabeko jario eta isurien prebentzioari eta kontrolari buruz indarrean dagoen legedia betetzen du EROSKI.

- Isurtzeko baldintza espezifikoak dituzten gasolindegiek Ur Partzuergoek, Mankomunitateek eta/edo Udalek ezarritako erreferentziako muga balioak betetzen dituztela egiaztatzea.
- Gainerako gasolindegietan sarera isurtzen diren urak udal ordenantzetan edo, kasuan kasu, aplikatzeko den erreferentziako legerian ezarritako isurketa muga orokorrean baruan daudela egiaztatzea.
- Ur hidrokarburatuak iragazteko ekipoen funtzionamendu egokian desbideratzeak hautematea.

Plan hori urtero eguneratuz gero eta dagozkion prebentzio jarduketel lehenetsuna emanez gero, bat ez etortzeak garaiz hautemateko moduan izango dugu gasolindegia sarea.

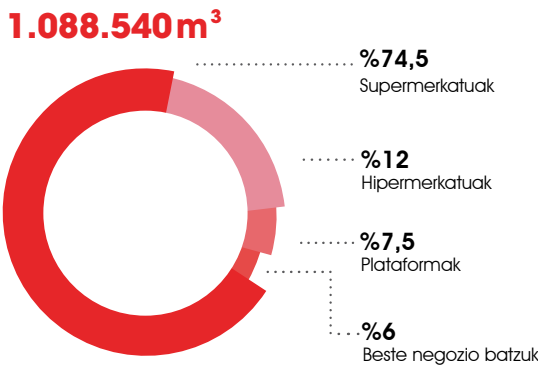
Gainera, EROSKI gasolindegia sare osoan ihesak hautemateko sistema bat dugu, eta ez da inolako ihesik erregistratu ekiporiorietan. Prebentzioko mantentze-lanetarako kontratu bat du sareak petrolio instalazioen mantentze lanak egiten dituen enpresa batekin, instalazio osoak behar bezala funtzionatzen duela zain dezan. Gainera, andel eta hodiegan egindako estankotasun proba guztiak ongi atera dira.

2019an Usurbilen eta Abadiñon hautemandako bi kasuetan (lurzorua edo ura kaltetu zen) leheneratzeko planekin eta ekipook martxan jartzeko lanekin jarraitu dugu 2021ean.

Gainera, Jacan lurzorua eta lurpeko urak leheneratzen jarraitzen dugu; 15 hilabeteko atzerapenarekin gabiltza, 2021ean bi gorabehera gertatu baitziren. Lurpeko uretan kutsadura indizeak handitu zirela hauteman zenez, jarduketa geldiarazi egin behar izan zen aurkitutako akatsak konpondu arte. 2022ko martxoan, Ebroko Konfederazio Hidrografikoari jakinarazi ondoren, berriro ekin zaio leheneratzeari. Amaitutakoan, beste bi urtez egingo da jarraipena eta kontrola

Gure denda, plataforma eta egoitzetan erabiltzen den ura edateko uraz hornitzen duten udal sareek ekartzen dute, eta sare horiek zuzenean kudeatzen dute banatutako uraren bilketa eta edangarritasuna.

Ur kontsumoa

Sortutako hondakin uraren bolumena

1.077.655 m³

Biodibertsitatea babesteko gure zentroen kokapena

304-1; 304-2

Aurreko ekitaldiaren amaieran, EROSKI Taldeak Espainian dituen 1.600 dendetatik 102 babestutako eremuren batean zeuden. Eremu babestuetan denda gehien dituzten autonomia erkidegoak Galizia, Balear Uharteak eta Katalunia dira, bakoitzaren lurraldearen zati handi bat hartzen duten babes eremu zabalak dituzte eta.

Gure zentro guztiak hiriguneetan daude eta horiek kokatzeko garaian ingurumenari eta bioaniztasunari buruzko legedian ezarritakoa betetzen dugu; hortaz, gure jardueraren garapen egokia bermatzen dugu, ingurunea eta natura errespetatuz. Edonola ere, hainbat autonomia erkidegoetan, adibidez Galizia edo Balearretan, lurraldearen eremu handi bat bioaniztasunerako balio handiko espaziotzat hartzen da; hori dela eta, gure zentro batzuk babes figuren eraginpean dauden kokalekuetan daude.

Dendak, autonomia-erkidegoka eta babes-figuraren arabera

Autonomia Erkidegoa	Babestutako eremuetan dauden dendak	Red Natura	Naturgune Babestua	Espainiako hegaztien eta biodibertsitatearen kontserbaziorako garrantzitsuak diren eremuak	Biosferaren Erreserbak	Espainiako Hezeguneen Inbentarioa
Andaluzia	11	✓	✓	✓	✓	
Aragoi	2			✓	✓	
Kantabria	3			✓		
Katalunia	14	✓	✓	✓	✓	
Gaztela eta Leon	5	✓		✓	✓	
Gaztela-Mantxa	3			✓	✓	
Extremadura	3	✓		✓		
Galizia	39	✓	✓	✓	✓	
Balear Uharteak	8	✓		✓	✓	
Errioxa	1				✓	
Madril	3	✓		✓		
Nafarroa	1			✓		
Euskadi	13	✓	✓	✓		
Guztira	106					

Horrez gain, ingurumen inpaktua gutxitzeko eta bioaniztasuna babestuko duten neurriak bultzatzeko lan egiten dugu hainbat ekintzaren bidez; esate baterako, arrantza jasangarria bultzatzen dugu, eta 2007az geroztik ingurumenaren babesaren arloan munduko aditua den WWF (World Wildlife Fund for Nature) erakundearekin lankidetzan jardun dugu. Elkarlanean bideratutako ekintzen artean, honako hauek nabarmentzen dira: arrantzako produktuei buruzko jasangarritasun politika eguneratzea eta kontsumo arduratsua sustatzea Elikadura Eskolaren bitartez.

Hondakinen kudeaketa zirkularra

306-2, 306-3, 306-5

Elikadura eta Nekazaritzarako Nazio Batuen Erakundearen (FAO) datuen arabera, munduan ekoizten diren elikagaien herena zaborretara joaten da. EROSKI, gure jardueran elikagaien xahutzea minimizatzeko lan egiten dugu, zenbait ekintzaren bidez; besteak beste, iraungitze datatik gertu dauden produktu freskoak salneurri txikiagoan jartzen ditugu, elikagaiak dohaintzan ematen ditugu, edo birziklatu eta balorizatu egiten ditugu, beste produktu batzuk eskuratzeko.

Elikagai-hondakinen aurkako ekintza-plana

Elikadurarako Nazio Batuen Erakundearen arabera eta nekazaritza (FAO), elikagaien heren bat, mundu osoan galtzen edo alferrik galtzen dira. Lan egiten dugu elikagaiak ahalik eta gutxien xahutzeko gure jardueran hainbat ekintzaren bidez. Adibidez, bere datatik hurbil dauden produktu freskoen sustapena

Fruta eta barazki itsusiak, elikagaien xahutzearen aurka
EROSKI, nekazaritza sektorearen jasangarritasunaren alde eta elikagaiak alferrik galtzearen kontra hartu dugun konpromisoaren baitan, itxuragatik edo tamainagatik itsusiztat jotzen diren frutak eta barazkiak eskaintzen ditugu urtean zehar, zenbait kanpainatan. 2021ean, fruta eta barazki itsusien 604 tona merkaturatu ditugu gure sarean.

Iraungitze datatik edo kontsumo lehenetsiaren datatik gertu dauden elikagaien sustapena
Duela zenbait urtetik hona, iraungitze datatik edo kontsumo lehenetsiaren datatik hurbil dauden elikagaiei etiketa bat jartzen diegu, haiek erosten dituzten bezeroei deskontu metagarriak egiteko. 2021ean, deskontu horiek dituzten produktuen 42.000 tona baino gehiago saldu ditugu.

“Zero Hondakin” programaren bidez dohaintzan emandako elikagaiak
Oinarrizko elikagaien eta produktuen 6.000 tona baino gehiago dohaintzan eman dizkiegu gizarte erakundeei, “Zero Hondakin” programaren bidez. Programa hori xehetasun osoz azalduta dago “7. Konpromisoa gizartearekin” kapituluan.

Hondakin organikoek birziklapena eta balorizazioa
Alderantzizko logistika erabiliz edo kudeatzaile baimenduen bitartez, gure dendetan sortutako hondakin organikoak jasotzen ditugu, animalia jatorriko olioak eta irinak zein animaliei jaten emateko pentsuak egiteko lehengai gisa erabiltzeko, edo beste balorizazio prozesu batzuk egiteko. Horri esker, urtean 6.700 tona hondakin organikori bigarren bizitza bat ematen diegu.

Hondakin organikoek birziklapena eta balorizazioa
Alderantzizko logistika erabiliz edo kudeatzaile baimenduen bitartez, gure dendetan sortutako hondakin organikoak jasotzen ditugu, animalia jatorriko olioak eta irinak zein animaliei jaten emateko pentsuak egiteko lehengai gisa erabiltzeko, edo beste balorizazio prozesu batzuk egiteko. Horri esker, urtean 6.700 tona hondakin organikori bigarren bizitza bat ematen diegu.

**“Paco Muñoz”
Mercabarna Sariak**

CAPRABOren hondakin organikoak modu jasangarrian kudeatzeko proiektua Sektore Pribatuko Ekimen Onena izendatu dute “Paco Muñoz” Mercabarna Sarietan.

Berrikuntza, elikadura hondakinen kudeaketa zirkularrerako
2021ean, elikagai hondakinak murrizteko zenbait berrikuntza proiektutan parte hartu dugu, hala nola FoodRUs eta ZeroWaste proiektuetan. Europako Horizon 2020 edo Green Deal programetako proiektu horiek zenbait urteko iraupena izango dute, eta hainbat herrialdetako enpresek eta zentro teknologikoei parte hartuko dute haietan.

Etxeetan elikagaiak alferrik galtzearen aurkako sentsibilizazioa
2021ean ere, AECOCK antolatzen duen Elikagaiak Alferrik Galtzearen Kontrako Astearen parte hartu du EROSKI, eta sentsibilizazio ekintzak eta ekintza pedagogikoak egin ditugu sare sozialen bidez. Gainera, CAPRABOk bat egin du Hondakinak Prebenitzeko Europako Astearekin, eta sentsibilizazio ekintzak egin ditu. Besteak beste, galdetegi didaktiko bat jarri du online, jendeak uler eta ikas dezan zergatik den garrantzitsua hondakinak murriztea, bereziki hirietan. Ekimen hori CAPRABOren “Elige Bueno, Elige Sano” hezkuntza programan parte hartzen duten ikastetxeekin partekatu da. Gainera, Gurutze Gorriarekin lankidetzan aritu gara, elikadura osasungarriari eta elikagai hondakinak murrizteari buruzko sentsibilizazio ekimenean.

Hondakin ez-organikoek minimizazioa eta kudeaketa

Gure jardueraren ondorioz sortzen diren hondakinak minimizatzeko lan egiten dugu, besteak beste gure markako produktuei ekodiseinua aplikatuz, gure bezeroek ontziak eta enbalajeak berrerabiltzea sustatuz, edo tikei digitala erabiliz.

Poltsa eta ontzi berrerabilgarrien sustapena

Bezeroek erosketa poltsak berrerabiltzea, fruta dendan sare berrerabilgarriak erabiltzea edo harategian zein arrandegian tuperra erabiltzea sustatzen dugu, dendetan erabilera bakarreko plastiko gutxiago erabil daitezten. Zentzu horretan, Donostiako Udalaren “Donostia Zero Plastik” kanpainan parte hartu dugu 2021ean, eta, beste ekintza batzuen artean, 600 tuper baino gehiago banatu ditugu.

Gainera, logistikako gure ontzi gehienak berrerabiltzen ditugu, lehengai birjin gutxiago erabiltzeko.

Berrerabilitako ontzi logistikoak

4.797.190
Berrerabilitako paletak

43.328.095
Berrerabilitako plastikozko kaxak

Paper gutxiago, tikei digitalari esker
2019an tikei digitala ezarri genuen, gure bezeroek beren erosketari buruzko informazioa zuzenean EROSKIren APPan izan dezaten, papera kontsumitu behar izan gabe. 2021ean, EROSKI (VEGALSA-EROSKI kontuan hartu gabe) %2 murriztu du tikei tarako paperaren kontsumoa, eta jaitziera %25 da 2018ko datuekin alderatuz gero. Horrek esan nahi du urtean 36 tona paper erabiltzea saihesten dugula.

EROSKIren egoitza sozialean, tikei, aldizkarietan eta publizitatean kontsumitutako papera

4.636 tona
Berrerabilitako paletak

Berriztagarri

Publizitate-liburuxkak	3.864
Aldizkariak	408
Egoitza	8
Erosketa-tiketak	356

Publizitatean erabilitako paper guztiak PEFC % 70 (Programme for the Endorsement of Forest Certification schemes) ziurtagiria du, hau da, modu jasangarrian kudeatutako basoetatik datorrela bermatuta dago. CONSUMER EROSKI eta EROSKI Club aldizkarietako papera basoen kudeaketa arduratsua bermatzen duen PEFC ziurtagiria du. Egoitzan, EU Ekolabel zigilua duen gramaje txikieneko papera erabiltzen dugu.

Hondakin ez-organikoek birziklapena eta balorizazioa
Gure marka propioa dugunez, urtero gure produktuen ontzien, gailu elektrikoek, pilen, olioek eta argien aitorpena egiten diegu Produktu Sortzailearen Erantzukizun Hedatuko Sistema Kolektiboari, hala nola ECOEMBES eta ECOVIDRIO erakundeei. Gure produktuak erabiltzean sortutako hondakinak behar bezala berreskuratzen eta kudeatzen direla bermatzen dute erakunde horiek.

Produktu Sortzailearen Erantzukizun Hedatuko Sistema Kolektiboari aitoritutako produktuetan eta ontzietan erabilitako materialak

4.956 tona
Ontziak eta bilgarriak

Ez-berriztagarriak		Berriztagarriak	
Altzairua	452	Kartoia/Papera/Edarietako kartoia	1.566
Aluminioa	630	Zeramika	3
Plastikoa	1.532	Egurra/kortxoa	5
Beste batzuk	3	Beira	765
Tonak guztira	2.617	Tonak guztira	2.339

91 tona
Pilak

1 tona
Olioak

664 tona
Gailu elektrikoak eta elektronikoak

Gainera, gure instalazioetan eta dendetan sortutako hondakinak behar bezala kudeatzeaz eta balorizatzeaz arduratzen gara, eta birziklatzea eta berrerabiltzea sustatzen dugu, lehentasunezko tratamendu gisa. Ekonomia zirkularren ikuspegitik, alderantzizko logistikako prozesuak bultzatzen ditugu, dendetan zein plataformetan eta enpresa homitzaileetan, sortzen ditugun hondakin organikoak eta ez-organikoak behar bezala berrerabili eta birziklatu ahal izateko. Horrek esan nahi du, hondakin kantitatea minimizatzeaz gain, beste prozesu produktibo batzuetan lehengai birjinarik ere ez dela erabiltzen. Hala, honako ekintza hauek egiten ditugu:

- Gure instalazioetan sortutako kartoia, plastikoa, papera eta zura birziklatzen ditugu. Horretarako, gure dendetan baztertutako materialak jasotzen ditugu, eta haiak tratatzeko baimena duten Kudeaketa Sistema Integratuekin elkarlanean aritzen gara.
- Gure banaketa eragiketetan, logistikako ontziak berrerabiltzen ditugu.
- Kontsumitzaileei beren hondakinak birziklatzeko aukera ematen diegu. Horretarako, gure dendetan garbiguneak jartzen ditugu, besteak beste pilak, gailu elektrikoak, lanparak, arropa, etxeko olio eta tonerrak jasotzeko. Nabarmentzekoa da edozein markatako kafe kapsulen eta materialen bilketa; 2019an gure sare osoan zabaldutako genuen zerbitzu hori, eta hori egin zuen Estatuko lehen supermerkatu katea izan ginen. Ekimenari esker, hondakin horien 110 tona baino gehiago berreskura ditzakegu urtean.

Hondakinak motaren eta tratamendu metodoaren arabera (tonak)

45.015
Tona guztira

44.966
tona ondakin ez-arriskutsuak

43.918
Tona birziklatzeko edo beste balorizazio tratamendu batzuk egiteko hondakinak

49
Tona hondakin ez arriskutsuak

1.097
Tona ezabatzeko hondakinak

	Tonak
Birziklatzeko edo beste balorizazio tratamendu batzuk egiteko	43.918
Hondakin arriskutsuak	35
Birziklapena	20
Beste balorizazio tratamendu batzuk ¹	15
Hondakin ez-arriskutsuak	43.883
Birziklapena	30.333
Beste balorizazio tratamendu batzuk ¹	13.550
Zabortegia edo ezabatzeko beste modu batzuk	1.097
Hondakin arriskutsuak	14
Zabortegia	0
Ezabatzeko beste modu batzuk	14
Hondakin ez-arriskutsuak	1.083
Zabortegia	991
Ezabatzeko beste modu batzuk	92

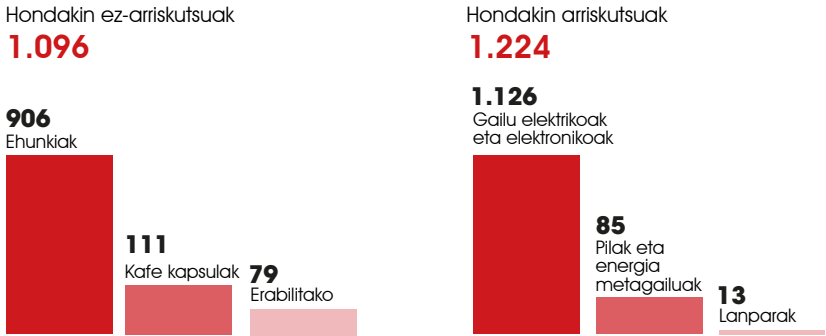
¹"Beste balorizazio tratamendu batzuk" atalean, gaur egun ezin da bereizi zer hondakin proportzio bideratzen den balorizazio energetikora; izan ere, R12 eta R13 tratamendu kodeetan biltzen dira, eta horien barruan daude R1-R11 tratamendu guztiak.

I Birziklatzeko edo beste balorizazio tratamendu batzuk egiteko hondakin ez-arriskutsuak

	Tonak
Birziklapena	30.333 (%69)
Ez-organikoak	30.333 (%100)
Papera eta kartoia	28.228 (%93)
Plastikoa	1.974 (%6,5)
Egurra	108 (%0,4)
Beste batzuk	23 (%0,1)
Beste balorizazio eragiketa batzuk	1.097 (%31)
Ez-organikoak	6.764 (%50)
Papera eta kartoia	4.621 (%68)
Egurra	495 (%7)
Plastikoa	219 (%3)
Beste batzuk	1.429 (%21)
Organikoak	6.786 (%50)
Haragia	2.637 (%39)
Esnekiak	2.237 (%33)
Arraina	294 (%4)
Landareak	105 (%2)
Ogia	51 (%1)
Beste batzuk	1.462 (%21)

*Batez ere pentsuak egiteko erabiltzen diren hondakin organikoak; % txiki bat konpostatu egiten da

I Bezeroengandik jasotako hondakin tonak

Kontsumitzaileen ingurumen sentsibilizazioa

413-1; 413-2

Guztiok lagundu dezakegu ingurumena babesten; horregatik, kontsumitzaileak prestatzeko eta kontzientziatzeko lan egiten dugu EROSKIn, sentsibilizazio kanpainak eginez eta eduki pedagogikoak argitaratuz gure web plataformetan eta beste euskarri informatibo batzuetan. Gainera, helburu horrekin bat, bezeroekin, langileekin eta erakundeekin elkarlanean jarduteko ekimenak sustatzen eta garatzen ditugu.

“Planetaren Ordua”

Ondoz ondoko hamaikagarren urtez, EROSKIk bat egin du “Planetaren Ordua” ekimenarekin. WWF elkartek antolatu eta Nazio Batuek babesten dute ekimena, eta guk ere bat egiten dugu ingurumenaren aldeko ekimen sinboliko globalik handienarekin: ordubeteko itzalaldia. 2021eko leloa “Konekta zaitez naturarekin” izan da.

“Camiño a Camiño” ingurumen programa

VEGALSA-EROSKIk, beste behin ere, Vigoko Concello-aren ingurumen ibilbideen “Camiño a Camiño” programan parte hartu du. Programa horren bitartez, ohitura osasungarriak eta jasangarriak sustatzen dira.

Artikako (Bizkaia) Jasangarritasun Eskola

2021ean, Artikako Jasangarritasun Eskolarekin sinatutako lankidetzak hitzarmena berritu dugu. Eskola hori Bizkaiko Hondakinei buruzko Ingurumen Hezkuntzako Zentroa da, eta hiri hondakinei buruzko prestakuntza programak egiten ditu; horretarako, tailerrak, ikus entzunezkoen proiektuak eta erakusketa interaktibo bat egiten ditu.

Ingurumen boluntarioria

Gure langileek eta bezeroek, EROSKIk bezalaxe, ingurunea zaintzeko eta etorkizun jasangarriago bat eraikitzeko grina dute. EROSKIn jarrera horiek sustatzen ditugu, eta, horretarako, ingurumen boluntarioria ekintzak sustatzen ditugu bi kolektibo horientzat. 2021ean, WWFekin lankidetzan zenbait ekintza egin ditugu, Euskal Autonomia Erkidegoan eta Katalunian basoberritzeak egiteko, Balearretan naturguneak garbitzeko, eta Galizian lurzoru erreak berreskuratzeko, dendan zentimo solidarioak emateko programaren bidez.

